

Sygn. akt **VII Ga 246/16**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Maciej Głos (spr.)

Protokolant: Aleksandra Oliferuk

po rozpoznaniu w dniu 7 października 2016 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa **P. T.**

przeciwko **K. C.**

o zapłatę

na skutek apelacji **pozwanego**

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 23 marca 2016 roku, sygn. akt VIII GC 2498/15 upr.

1. Oddala apelację.
2. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za instancję odwoławczą.

SSO Maciej Głos

Sygn. akt VII Ga 246/16

UZASADNIENIE

Na wstępie należy wskazać, że przedmiotowa sprawa była rozpoznawana w postępowaniu uproszczonym, zaś Sąd Odwoławczy nie przeprowadzał postępowania dowodowego, a zatem zgodnie z art. 505¹³§2 k.p.c. uzasadnienie niniejszego orzeczenia powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Funkcją obowiązującą w postępowaniu uproszczonym apelacji ograniczonej nie jest ponowne rozpoznanie sprawy, a jedynie kontrola wyroku wydanego przez Sąd I instancji. Sąd Odwoławczy nie rozpoznaje powództwa, lecz tylko ocenia trafność (słuszność) zaskarżonego rozstrzygnięcia. Zakres kompetencji kontrolnych Sądu przy badaniu apelacji zredukowany jest do tego, co w apelacji zarzucił skarżący. (Uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, LEX nr 341125). Art. 505⁹§1¹ k.p.c. ogranicza katalog zarzutów mogących być podstawą apelacji w postępowaniu uproszczonym do zarzutu naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz zarzutu naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy.

Przed przejściem do rozpoznania zarzutów formułowanych w apelacji konieczne jest wskazanie, że Sąd Okręgowy nie podziela dokonanego przez Sąd I instancji ustalenia, że umową łączącą strony była umowa o roboty budowlane. Zgodnie z art. 647 k.c. przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia. W ocenie Sądu Okręgowego nie wykazano, aby zawarta przez strony umowa zawierała powyższe cechy pozwalające na zakwalifikowanie jej jako umowy o roboty budowlane, wobec czego należało uznać, że doszło do zawarcia umowy o dzieło (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2007 r., I CSK 51/07, LEX nr 334975).

Jednak należy podkreślić, że powyższe naruszenie prawa materialnego nie miało wpływu na ocenę wyroku Sądu I instancji jako odpowiadającego prawu.

Przechodząc do rozpoznania zarzutów apelacji Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, iż nie zasługiwały one na uwzględnienie i w efekcie nie mogły doprowadzić do wzruszenia orzeczenia.

Kwestią sporną w sprawie była kwestia tego, czy doszło do zawarcia w umowie łączącej strony zastrzeżenia o ustaleniu kaucji gwarancyjnej celem zabezpieczenia prawidłowego jej wykonania przez powoda. Umowa kaucji jest umową kauzalną (prawną przyczyną przysporzenia jest zabezpieczenie wierzytelności), noszącą cechy depozytu nieprawidłowego i realną, w której kaucjodawca przekazuje określoną ilość pieniędzy, a kaucjobiorca może z nich korzystać i zobowiązuje się do ich zwrotu, następuje przeniesienie własności przedmiotu kaucji, które jest połączone z władztwem, czyli konieczne jest przeniesienie posiadania rzeczy (wyrok SA w Katowicach z dnia 8 maja 2015 r., V ACa 786/14). Przeniesienie własności przedmiotu kaucji może przy tym nastąpić w różnych formach, także przez potrącenie. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie kaucji gwarancyjnej może zatem polegać nie tylko na wpłacie przez wykonawcę na rzecz zamawiającego określonej sumy odrębnej od wynagrodzenia wykonawcy, ale również na potrąceniu przez zamawiającego określonej sumy z wynagrodzenia wykonawcy. Zamawiający może przy tym dokonywać potrąceń przedmiotu kaucji z wynagrodzenia wykonawcy poprzez składanie każdorazowo oświadczeń woli, ale potrącenie może też następować – na podstawie postanowienia umownego upoważniającego zamawiającego do dokonania potrącenia – w sposób dorozumiany poprzez wypłatę wynagrodzenia pomniejszonego o potrąconą kwotę kaucji gwarancyjnej.

Muszą jednak istnieć podstawy do stwierdzenia, że strony ustanowiły zabezpieczenie należytego wykonania umowy w formie kaucji przez potrącenie określonej sumy z wynagrodzenia wykonawcy, zaś Sąd Rejonowy słusznie uznał, że pozwany nie zdołał wykazać, aby ustna umowa zawarta z powodem zawierała zastrzeżenie w tym zakresie.

Przede wszystkim na aprobatę nie zasługiwały twierdzenia pozwanego, w których zarzucał Sądowi Rejonowemu błędną ocenę materiału dowodowego. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, tj. art. 233 k.p.c. wymaga wykazania, że Sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego. To bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2009 roku, II PK 261/08, LEX nr 707877).

Tymczasem, na co wskazuje analiza akt postępowania, Sąd I instancji dokonał prawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego wyciągając słuszne wnioski odnośnie zasadności żądania pozwu, zaś argumentacja przedstawiona przez apelującego sprowadza się do polemiki z dokonanymi przez Sąd prawidłowymi ustaleniami oraz prezentowania własnej, odmiennej oceny tego materiału. Co prawda rację ma apelujący podnosząc, że Sąd Rejonowy w uzasadnieniu orzeczenia nie odniósł się do zeznań świadka T. C., niemniej jednak uchybienie to nie jest na tyle istotne, aby dyskwalifikowało całościową ocenę zebranego materiału dowodowego dokonaną przez Sąd Rejonowy. Tym samym nie sposób podzielić zarzutu skarżącego naruszenie przez Sąd Rejonowy przepisu art. 328 § 2 kpc.

Z analizy dowodów zaoferowanych przez pozwanego nie wynika, aby doszło między stronami do ustalenia kaucji gwarancyjnej na warunkach wskazywanych przez pozwanego. Świadek S. J. z jednej strony wskazywał, że był świadkiem uzgadniania między stronami kwestii wynagrodzenia powoda, w tym wysokości kaucji gwarancyjnej. Z drugiej jednak strony nie pamiętał, aby uczestniczył w rozmowach w czasie, gdy – jak wynika z materiału dowodowego – strony dokonywały uzgodnień w zakresie, którego niniejsza sprawa dotyczy. Także pominięte przez Sąd Rejonowy zeznania świadka T. C. nie mogą stanowić podstawy do poczynienia ustaleń zgodnie z twierdzeniami pozwanego. Nie znajdują one oparcia w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. Nie sposób także pominąć, że świadek ten jest współnikiem zobowiązanej wobec powoda spółki cywilnej, wobec czego jest on osobiście zainteresowany wynikiem sprawy.

Trzeba przy tym zaznaczyć, że mając na uwadze charakter kaucji gwarancyjnej, a mianowicie jej odrębność od umowy podstawowej (w tym wypadku umowy o dzieło) jej zastrzeżenie powinno nastąpić w sposób niebudzący wątpliwości co do zamiaru stron, tj. w szczególności w formie pisemnej. Ma to związek przede wszystkim z art. 642 k.c., zgodnie z którym w braku odmiennej umowy przyjmującemu zamówienie należy się wynagrodzenie w chwili oddania dzieła. Uznając zatem, że nie wykazano tej odrębnej umowy w zakresie kaucji gwarancyjnej, która nie jest umową wzajemną, ze względu na brak ekwiwalentności świadczeń, słusznie Sąd Rejonowy uznał, że powodowi należało się wynagrodzenie w wysokości wynikającej z przedstawionych przez niego faktur zaakceptowanych przez pozwanego.

Na uwzględnienie nie zasługiwał także zarzut naruszenia art. 207 § 6 k.p.c. i art. 217 k.p.c. w zw. z art. 162 k.p.c., mający polegać na dopuszczeniu spóźnionego, w ocenie apelującego dowodu z przesłuchania powoda. Przede wszystkim przepis art. 299 k.p.c. obliguje sąd do zarządzenia dowodu z przesłuchania stron dla wyjaśnienia dotychczas nie wyjaśnionych faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Zasadą jest dopuszczenie dowodu z zeznań obu stron procesu i taka też czynność procesowa została przeprowadzona na rozprawie w dniu 16 marca 2016 r. Tym samym nie sposób uznać, że doszło do naruszenia w/w przepisów prawa procesowego.

Reasumując, Sąd Okręgowy stanął na stanowisku, że zaskarżony wyrok odpowiada prawu.

Zatem apelacja pozwanego podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 505¹² § 3 k.p.c.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono w myśl art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. oraz w oparciu o § 2 ust. 3 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800).